

د افغانستان اسلامي امارت
لوړو زده کړو وزارت
سپین غرد لوړو زده کړو مؤسسه (ننگرهار)
عمومي طب پوهنځی

د عمومي طب پوهنځي ستراتيژيک پلان (۱۴۰۳-۱۴۰۷ ليرديز لمريز)

حمل - ثور ۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ليکلر

- 1 ..... د پوهنځي د رئيس پيغام
- 2 ..... د کليدي مفاهيمو پېژندنه
- 4 ..... د ستراتيژيک مدیریت لپاره کارول شوي ماډل
- 5 ..... سرريزه (مقدمه)
- 8 ..... د عمومي طب پوهنځي لرليد
- 9 ..... د عمومي طب پوهنځي ماموريت
- 9 ..... د عمومي طب پوهنځي ارزښتونه
- 10 ..... د مؤسسي لرليد
- 10 ..... د مؤسسي ماموريت
- 11 ..... د مؤسسي ارزښتونه
- 12 ..... د پوهنځي ستراتيژيک لومړيتوبونه
- 14 ..... د محيطي عواملو تحليل
- 14 ..... د مؤسسي ستراتيژيک اهداف
- 14 ..... د داخلي محيط عواملو تحليل
- 17 ..... د بهرني محيط عواملو تحليل
- 19 ..... د محيطي عواملو پرتله (مقايسه)
- 19 ..... د محيطي عواملو (داخلي او خارجي) مقايسه
- 19 ..... د (IE) ماتريکس
- 20 ..... د (SWOT) ماتريکس
- 24 ..... د ستراتيژيانو انتخاب
- 24 ..... لومړيتوب لرونکي ستراتيژياني
- 34 ..... د ستراتيژيکو لومړيتوبونو تعين (تعين اولويت ستراتيژيک)

لنډمهاله اهداف 41

د عمل برنامه (عملياتي پلانونه) (۱۴۰۳-۱۴۰۷) 41

پنځه کلنه بوديجه 69

د ستراتيژيانو اجراء 70

د ستراتيژيانو ارزونه 70

د پوهنځي د رئيس پيغام

لوړې او مسلکي زده کړې په هر هېواد کې د نېکمرغه سوکاله ژوند او د يوې پر مختللي ټولنې د جوړولو په موخه تر سره کېږي.

دا ډول زده کړې ټولنې ته د داسې علمي او مسلکي کادرونو د روزنې اساسي دنده په غاړه لري چې هغوي د يوه ملت رښتيني او اساسي معنوي پانگه گڼل کېږي.

د همدې لوړو او مسلکي زده کړو د عامولو او پراخولو په پايله کې کېدای شي يوه ټولنه او وگړي يې د سوکالي په لور حرکت وکړي. هر څومره چې د علمي او مسلکي کادرونو د روزنې په لارو چارو کې اغېزمنې هلې ځلې کېږي په هماغه کچه ټولنه د نېکمرغۍ او هوساينې په لور چټک گامونه اخلي.

د سپين غر د لوړو زده کړو مؤسسې عمومي طب پوهنځي د ۱۳۸۸ هـ ش کال د ثور د مياشتې په ۳۰ نيټه د لوړو زده کړو وزارت د حکم په اساس خپل فعاليت پيل کړی، عمومي طب پوهنځي د محصلينو د نظري او عملي زده کړو لپاره په کافي اندازه اسانتياوي او امکانات لري چې د عملي کار لپاره د سبي غر مومند مجهز تدریسي روغتون لري، یاد روغتون په پرمختللو عصري وسايلو سمبال دی او محصلينو ته د عملي زده کړې تر څنگ د هېواد والو لپاره په معالجوي برخه کې هم فعاليت کوي.

سپين غر د لوړو زده کړو خصوصي مؤسسې عمومي طب پوهنځي د خپلو محصلينو د علمي کچې د لا پياوړتيا او لوړولو لپاره پر تجربوي موادو او وسايلو مجهز لابراتوارونه، مجهز څېړنيز مرکز، کتابتون، کمپيوټر لب او د نړېوالو معيارونو سره سم په پروجکتور او LCD سمبالې تدریسي خونې لري.

عمومي طب پوهنځي د تقينې سندونو او د کيفيت د تضمين د معيارونو په نظر کې نيولو سره منظم تشکيل لري. استادان د نظري او عملي تدریس ترڅنگ د علمي څېړنو په ترسره کولو بوخت دي، تر دې دمه د استادانو لسگونه علمي څېړنې په ملي او بهرنيو څېړنيزو مجلو کې نشر شوي دي او درسي کتابونه يې چاپ شوي دي.

د عمومي طب پوهنځي اړوند تدریسي روغتون د توسعي او انکشاف په حال کې دی، همدا راز د عملي تدریس لپاره د لابراتوارونو شمير او وسايل د زياتيدو په حال کې دي او د محصلينو عملي کارونو ته ځانگړي توجه کېږي.

عمومي طب پوهنځي ددې پلان د تطبيق له لارې غواړي چې په راتلونکې پنځو کلونو کې د تدریسي، علمي، څېړنيزو چارو او اداري سستمونو کې د پام وړ مثبت تغيرات او پرمختگونه رامنځته کړي. له دې لارې به د پوهنځي د اهدافو تحقق د مؤسسې د اهدافو په تحقق کې تکميلوونکې ثابت شوي وي. په پای کې د ټولو هېواد والو او په ځانگړي توگه سپين غر د لوړو زده کړو خصوصي مؤسسې (ننگرهار) عمومي طب پوهنځي محصلينو ته د خدای (ج) څخه کاميابي او برياليتوب غواړم.

په درنښت

دوکتور محمدجاوید حاذق

د عمومي طب پوهنځي رئيس

د کليدي مفاهيمو پېژندنه

برنامه

برنامه د هغو فعاليتونو مجموعې ته ويل کيږي چې د معلوماتو پر بنسټ ټاکل شوي وي د خاصو اهدافو ترلاسه کولو لپاره په ترسره کيږي.

ستراتيژي

ستراتيژي د هغو کړنلارو او طرحو مجموعي څخه عبارت ده چې اهدافو ته د رسيدو لپاره د يو ځانگړي فکر او کار څرنگوالي روښانه کوي.

ستراتيژيکه برنامه

ستراتيژيکه برنامه له هغو مراحلو څخه عبارت دی چې په هغې کې د تحصيلي ادارې عمومي اهداف د پوهنځيو او ديپارتمنتونو په کچه د تطبيق په موخه وصل او مرتبط شوي وي.

لرليد

هغه ذهني او تخيلي تصوير دی چې اداره يې په اوږد مهال او لږې راتلونکي کې د خپل ځان په اړه انځوروي.

ماموريت

ماموريت د يوې تحصيلي ادارې د شتون داسې داعيې ته ويل کيږي چې له نورو څخه په متميز ډول د خپل لرليد د تحقق لپاره کارول کيږي

ارزښتونه

ارزښتونه هغه اعتقادي اصولو ته ويل کيږي چې د هغې پر بنسټ تحصيلي اداره خپل مسير ته حرکت ورکړي او په ټولو چارو کې يې په رعايت باور لري.

د داخلي عواملو ماترکس (IFE)

دا د حقايقو پر بنسټ ترتيب شويو هغو ارقامو جدول دی چې په هغې کې د تحصيلي ادارې د قوت او ضعف برخې په کمې او کيفيت توگه داسې ذکر کيږي چې د ادارې د داخلي حالت بيانوونکی اوسي. د دې ماترکس دوه عوامل د ادارې په کنترول کې وي.

د خارجي عواملو ماترکس (EFE)

دا د حقایقو پربنسټ ترتیب شویو هغو ارقامو جدول دی چې په هغې کې د تحصیلي ادارې د بهرنیو چاپیریال اړوند عواملو (فرصتونه او ضعف برخې) په کمې او کیفیت توګه داسې ذکر کېږي چې د ادارې د داخلي حالت بیانګر اوسي. د دې ماترکس دوه عوامل د ادارې په کنټرول کې وي .

داخلي او خارجي ماترکس (IE)

د (IE) ماترکس د داخلي محیط او بهرني محیط اړوندو عواملو د مقایسې داسې یوه طریقه ده چې له مخې یې تحصیلي اداره کولای شي خپل ځان ته ستراتیژیک راتلونکی تعین او غوره کړي.

سوات (SWOT) ماترکس

دا هغه ماترکس دی چې د دې له لارې تحصیلي اداره کولای شي د داخلي محیط او بهرني محیط اړوند عوامل په متوازن ډول مطالعه او معلومه کړي د عواملو خپل منځي پرتلې او تحلیل څخه د ستراتیژۍ په تطبیق کې څه ډول ګټه پورته کړي.

د قوت برخې

دا هغه ځانګړنې او سرچینې دي چې تحصیلي اداره یې نظر نورو ادارو ته په امتیازي بهتر ډول او اندازه لري او ګټه ترې پورته کوي.

د ضعف برخې

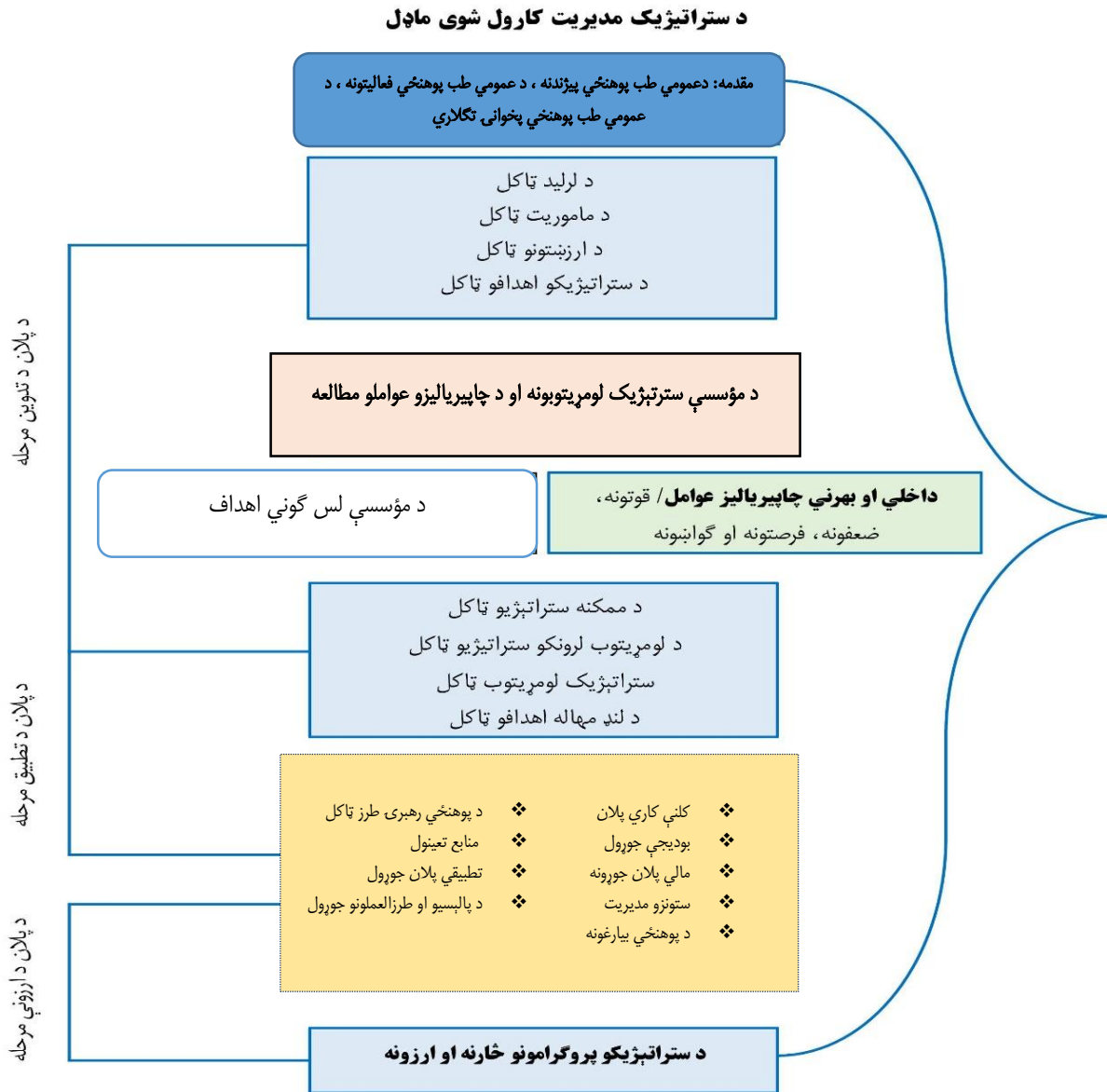
دا هغه ځانګړنې او سرچینې دي چې تحصیلي اداره یې نظر نورو ادارو ته په بدتر ډول او کمه اندازه لري او د خپلو خدماتو او چارو بڼه ترسراوي پر وړاندې محدودیت ګڼل کېږي.

فرصتونه

ټولې هغه بهرنۍ پېښې چې د تحصیلي ادارې لپاره ګټه رسوونکي وي د فرصتونو په نوم یادېږي. دا هغه عوامل دي چې د هغې کنټرول د ادارې په واک کې نه وي او په بهرني محیط کې د اقتصادي، ټولنيزو، سیاسي او داسې نورو تغیراتو له کبله رامنځته کېږي.

تهدید: ټولې هغه بهرنۍ پېښې چې د تحصیلي ادارې لپاره زیان رسوونکي وي د تهدیداتو په نوم یادېږي. دا هغه عوامل دي چې د هغې کنټرول د ادارې په واک کې نه وي او په بهرني محیط کې د اقتصادي، ټولنيزو، سیاسي او داسې نورو تغیراتو له کبله رامنځته کېږي.

د ستراتژیک مدیریت لپاره کارول شوي ماډل

سريزه (مقدمه)

د سپين غر د لوړو زده كړو مؤسسې عمومي طب پوهنځی د ۱۳۸۸ هـ. ش كال د ثور د مياشتې په ۳۰ نيټه د افغانستان اسلامي جمهوريت د لوړو زده كړو وزارت د حكم په اساس د خپل فعاليت جواز ترلاسه كړ او سپين غر د لوړو زده كړو مؤسسې په چوكاټ كې يې خپل فعاليت پيل كړ، چې تردې دمه يې د معالجوي طب په برخه كې ډيرې محصلين روزلي او ټولنې ته يې د خدمت په موخه وړاندې كړي دي. په ۱۴۰۲ خزانې سمسټر كې د عمومي طب پوهنځي ۱۰۶۵ تنه برحاله محصلين او ۲۱۸ تنه فارغان يې ټولنې ته وړاندې كړي دي.

سپين غر د لوړو زده كړو خصوصي مؤسسه د عمومي طب پوهنځي په درلودلو سره د عملي كار لپاره د سپين غر مومند تدریسي، عصري او مجهز روغتون لري، چې په مختلفو وسايلو سمبال دی او محصلينو ته د عملی زده كړو ترڅنگ د هيوادوالو لپاره په معالجوي برخه كې هم فعاليت كوي.

عمومي طب پوهنځی د خپلو محصلينو د عملي كچې د لاپياوړتيا او لوړولو لپاره په تجربوي موادو او وسايلو مجهز لابراتوارونه، كتابتون، كمپيوټرليب او له نړيوالو معيارونو سره سم په پروجكتور او LCD سمبالې تدریسي-خونې لري، همدارنگه فعال ريسرچ سنټر هم لري چې د سيمي په كچه استادان او محصلين پكې څيړنې ترسره كوي. عمومي طب پوهنځي خپل درسي بهير په كريدیت سیستم چمتو كړی چې اداري او تدریسي چارې يې د ۷ تنو اداري كارکوونكو، ۲۳ تنو دايمي كادري او ۲۷ تنو قرار دادي مجربو استادانو له لورې پر مخ وړل كيري.

عمومي طب پوهنځی خپلو اهدافو ته د رسيدلو لپاره پنځه كلن ستراتيژيک پلان لري چې په منظم ډول تطبيق كيري. سپين غر لوړو زده كړو مؤسسې د معالجوي طب پوهنځي ټولې چارې د يو مسلکي، ژمن، په كاريو او باتجربه ټيم له لورې د لوړو زده كړو وزارت او سپين غر د لوړو زده كړو مؤسسې د قوانينو مقرراتو، لوايحو او پاليسيانو په رڼا كې پر مخ وړل كيري.

عمومي طب پوهنځي د ۱۴۰۲ لمريز كال د اگزيټ ازمويڼې د پايلو پر بنسټ د ختيځ زون په كچه لومړی د برياليتوب نرخ (success) درلود.

عمومي طب پوهنځي غواړي چې ددې ستراتيژيک پلان د تطبيق له لارې په راتلونكو پنځو كلونو كې په تحصيلي، تدریسي، څېړنيزو، اداري او مالي برخو كې خپل لوړ اهداف ترلاسه كړي.

ددې ستراتيژيک پلان د تدوين پرمهال د لوړو زده كړو وزارت د پلان او پاليسی او تقنين رياست لخوا ترتيب شوی لارښود په پام كې نيول شوی دی، د ټولو شاملو خواو څخه نظرونه ترلاسته شوي دي او د نظرونو د تحليل وروسته اړوند ماتركسونه جوړ شوي دي. د ماتركسونو جمله حاصله نمره او لوړو زده كړو وزارت لس گونو اهدافو په پام كې نيولو سره د

پوهنځي لپاره ستراتيژي غوره شوي ده او د ستراتيژي د تحقق لپاره د اکشن پلان (برنامه عمل) په بڼه اهداف ټاکل شوي دي.

د استادانو علمي څېړنې او تالیفات

د ۱۴۰۲ لمريز کال تر پای پورې د استادانو لاندې شمېر ليکنې او څېړنې چاپ شوي دي:
درسي کتابونه (۲۴)

- په بهرنۍ ژبه نړيوالو ژورنالونو کې نشر شوې مقالې (10)
- په ملي ژبه نشر شوې مقالې (۲)
- (4) مقالې سپين غر د طبي علومو ژورنال ته آماده او د څيړنو آمریت ته سپارل شوي ، خو لا چاپ شوي نه دي.

د عمومي طب پوهنځي اداري جوړښت او تشکيلات

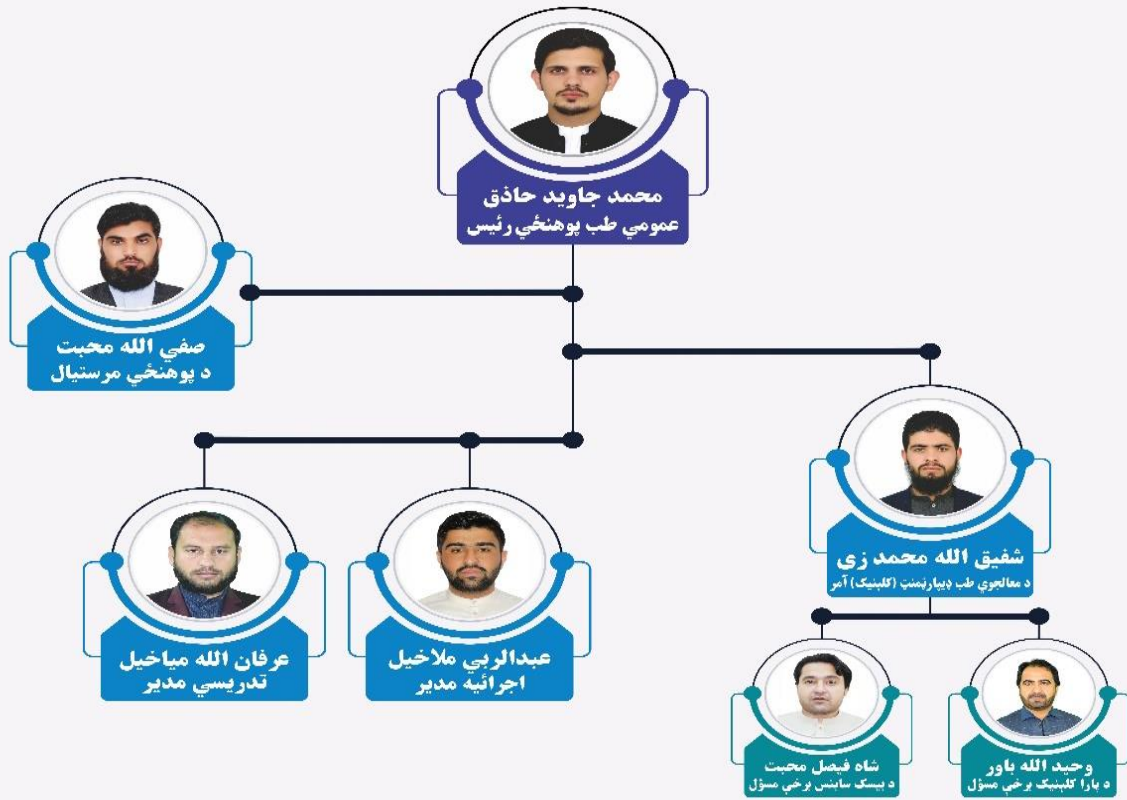
عمومي طب پوهنځی د پوهنځي رئیس ، مرستيال ، معالجوي طب ډيپارټمنټ ، تدريسي مدیریت او اجرائيه مدیریت لري.

همدار راز د پاراکلينيک او بيزيک ساينس برخي هم لري چې د معالجوي طب ډيپارټمنټ سره په هم اهنګۍ ټولې چاري منځته وړي.

د عمومي طب پوهنځي اداري جوړښت او تشکيل

سپين غر د لوړو زده کړو مؤسسه (فنگرهار) علمي چارو معاونيت عمومي طب پوهنځي تشکيلاتي جوړښت

د عمومي طب پوهنځي اوونډ کمېټې:

۱	د پلان او بالانس، فرعي کمېټه	۲	د ترهنگي چارو فرعي کمېټه	۳	د کثيف لوړو لويې فرعي کمېټه	۴	د صاب تدريس، تطبيق او ارزونې فرعي کمېټه
۵	د علمي څېړنو فرعي کمېټه	۶	د برېښنايي زده کړو فرعي کمېټه	۷	د نظم او ډسپلین فرعي کمېټه	۸	د ازموينو او نتايجو فرعي کمېټه

علمي شورا پروتوکول: (۱۱) کنه (۱۴۰۲/۰۸/۲۸) نېټه

د طبي لوړو زده کړو معياري اداره

زیربناء او اسانتیاوې

- عمومي طب پوهنځی د ۱۴۰۲ کال په پای کې د لاندې اسانتیاو لرونکې ده:
- د عمومي طب پوهنځي لپاره د خپلي ودانۍ لرل
- د عملي کارونو لپاره د ۱۱ لابراتوارونو لرل
- د صنفی او فایلل ستاژ لپاره دمجهز تدریسي روغتون لرل
- د مؤسسې په کچه د عمومي طب پوهنځي د استادانو لپاره څېړنیز مرکز
- کتابتون
- د سټوډیو
- مجهز اداري دفاتر او درسي خونې
- کمپیوټر لیب
- کانتین
- مسجد

د پخوانیو ستراتیژیانو د موفقیت اندازه

- د پخواني ستراتیژیک پلان (۱۳۹۸-۱۴۰۲) د ستراتیژیانو له جملې څخه لاندې یې په غوره توګه تطبیق شوي دي:
- د مؤسسې په چوکاټ کې د عمومي طب پوهنځي لپاره د ودانۍ اعمار
  - د مؤسسې اعتبار اخستنې دویمې مرحلې طی کیدل
  - د مدیریتی چارو لپاره د (ERP) سیستم پېر او تطبیق
  - د درسي اسانتیاو بهتروالی
  - د کاري اسانتیاو بهتروالی
  - د لابرتواري وسایلو ښه والی
  - د څېړنیز مرکز او سټوډیو ایجاد

د پخوانیو ستراتیژیانو د عدم موفقیت عوامل

- د پخواني ستراتیژیک پلان (۱۳۹۸-۱۴۰۲) د ستراتیژیانو د نه تطبیق او عدم تحقق عوامل به لاندې توګه دي:
- نورو بهرنیو هیوادونو ته د ماسټرۍ برنامې لپاره استادانو استولو لپاره د زمينه سازي نه شتون
  - د نورو طبي پوهنځیو سره د توامیتونو د ترسراوي کموالی او د مؤسسې له لوري د زمينه سازي نه شتون
  - د عمومي طب پوهنځي اداري کار کوونکو او استادانو ظرفیت لوړونې ته په کافي اندازه رسیده گې نه ده ترسره شوي
  - په نړیوالو کانفرانسونو کې د استادانو د گډون کموالی

د عمومي طب پوهنځي لرليد

سپين غر د لوړو زده كړو مؤسسې عمومي طب پوهنځي غواړي، چې د عمومي طب په برخه كې د باكفيته تدریس، زده كړيزو اسانتياو او څېړنو له لارې په ملي او سيمه ايزه كچه غوره پوهنځي وپېژندل شي.

د عمومي طب پوهنځي ماموريت

سپين غر د لوړو زده كړو مؤسسې عمومي طب پوهنځي د معياري تحصيلي نصاب، تدریسي روغتون، مجهزو لابراتوارونو، څېړنيز مركز او باكفيته تدریس له لارې د با تجربه او مسلکي استادانو پرمټ ټولني ته داسې فارغان وړاندې كوي چې د اړوند سكتور اړتياوې پوره كړای شي.

د عمومي طب پوهنځي ارزښتونه

عمومي طب پوهنځي په خپلو ټولو تحصيلي، اداري، مالي او حسابي، څېړنيزو او عامه اړيكو اړوندو چارو كې په لاندې اصولو باور لري او ارزښت وركوي:

مسؤوليت پېژندنه

د پوهنځي هر اداري كار كوونكي، استاد، او محصل په دې مكلف دی چې د خپلو مسؤوليتونو په محدوده كې د پوهنځي اړوند چارې داسې ترسره كړي چې د كړنو د پايلو عواقب پكې په پام كې نيول شوې وي او د وظيفوي تداخل سبب نه گرځي.

ديني او ملي شعایرو ته درناوی

پوهنځي د اسلامي شريعت احكامو، اوامرو او اصولو ته ارزښت وركوي. همدا راز، د پوهنځي اداري كار كوونكي، استادان، محصلين او كاري شريكان د افغانستان ملي شعایرو ته په درناوي مكلف دي.

طبي اخلاقو ته ژمنتيا

د پوهنځي ټول استادان، او محصلين په نظري او عملي ډگر كې د طبابت ټولو اصولو ته ژمن او د طبي اخلاقو او اصولو په رعایتولو مكلف دي.

د کیفیت تضمین او لوړاوی

پوهنځي په خپلو ټولو خدماتو او چارو كې د کیفیت د تضمین او لوړونې لپاره ډېره پاملرنه كوي او په هر فعالیت كې اهداف، ترتیب، كړنلارې، تاثیراتو او پايلو ته ارزښت وركوي.

د عدالت او برابری تامینول

پوهنځی په خپلو ټولو چارو کې د خدماتو او کړنو په تړاو د عدالت او برابری په تامینولو باندې باور لري او په دې برخه کې د اړوندو اصولو تطبیق او رعایت ته ارزښت ورکوي.

په هر اړخیز پرمختګ کې ګډ کار او نړیوالتوب

د پوهنځي اداري کارمندان، استادان، محصلین او کاري شریکان د طبابت په ډګر کې د هر اړخیز پرمختګ د رامنځ ته کولو او د هیواد د طبابت د معیاري کولو لپاره ژمن دي او په دې برخه کې د کړنلارو، اصولو او قوانینو تطبیق ته ارزښت ورکوي

د شتمنیو او فرصتونو څخه ګټه اخیستل

د پوهنځي اداري کارمندان، استادان، او محصلین د موجوده شتمنیو او فرصتونو څخه ګټي اخیستني ته ځانګړي پاملرنه کوي او ارزښت ورکوي.

څپنه او د تدریس د کیفیت لوړاوی

عمومي طب پوهنځی د تدریس او تحقیق په برخو کې د استادانو او محصلینو څپنو او د تدریس کیفیت ته ډیره پاملرنه کوي او په دې برخه کې هر ډول اسانتیاوو برابرولو او کیفیت لوړونې ته ژمن دی.

عملي زده کړې او مهارتونه

عمومي طب پوهنځی اداري او اکاډمیکو چارو کې د کار کوونکو، استادانو او محصلینو عملي زده کړو او مهارتونو ته ځانګړی ارزښت ورکوي او باور لري چې د کاري او زده کړیزو مهارتونو له لارې کار کوونکي، استادان او محصلین کولای شي ادارې سره د اهدافو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د مؤسسي لرلید

سپین غر د لوړو زده کړو مؤسسه غواړي چې د طبي لوړو زده کړو په برخه کې د تدریس، نوښتونو او څېړنو له لارې په ملي او سیمه ییزه کچه د غوره علمي بنسټ په توګه وپېژندل شي.

د مؤسسي ماموریت

سپین غر د لوړو زده کړو مؤسسه د معیاري تحصیلي نصاب، مجهزو لابراتوارونو او تدریسي روغتون، با تجربه او مسلکي استادانو پر مټ د تدریس او څېړنو له لارې ټولني ته داسې کادرونه وړاندې کوي چې د عامې روغتیا سکتور اړتیاوې پوره کولای شي.

د مؤسسې ارزښتونه

سپين غر د لوړو زده كړو مؤسسه (ننگرهار) په خپلو ټولو تحصيلي، اداري، مالي او حسابي، څېړنيزو او عامه اړيكو اړوندو چارو كې په لاندې اصولو باور لري او ارزښت وركوي:

مسئوليت پېژندنه

د مؤسسې هر اداري كار كوونكی، استاد، محصل او بهرني كاري شريكان په دې مكلف دي چې د خپلو مسؤوليتونو په محدوده كې مؤسسه كې اړوندې چارې داسې ترسره كړي چې د كړنو د پايلو عواقب پكې په پام كې نيول شوې وي او د وظيفوي تداخل سبب نه گرځي .

ديني او ملي شعایرو ته درناوی

مؤسسه د اسلامي شريعت احكامو، اوامرو او اصولو ته ارزښت وركوي. همدا راز، د مؤسسې اداري كار كوونكي، استادان، محصلين او كاري شريكان د افغانستان ملي شعایرو ته په درناوي مكلف دي.

د کیفیت تضمین او لوړاوی

مؤسسه په خپلو ټولو خدماتو او چارو كې د کیفیت د تضمین او لوړونې لپاره ډېره پاملرنه كوي او په هر فعالیت كې اهداف، ترتیب، كړنلارې، تأثیراتو او پايلو ته ارزښت وركوي.

شفافیت او ځواب وركونه

مؤسسه په داخلي او بهرنيو چارو كې د خدماتو او كړنو په تړاو بشپړ شفافیت او ځواب وركولو باندې باور لري او په دې برخه كې د اړوندو اصولو تطبیق او رعایت ته ارزښت وركوي.

عملي زده كړې او مهارتونه

سپين غر د لوړو زده كړو مؤسسه د اداري چارو، تدریس او تحقیق په برخو كې د كار كوونكو او محصلينو عملي زده كړو او مهارتونو ته ځانگړی ارزښت وركوي او باور لري چې د كاري او زده كړيزو مهارتونو له لارې كار كوونكي او محصلين كولاى شي ادارې سره د اهدافو په ترلاسه كولو كې مرسته وكړي.

د پوهنځي ستراتيژیک لومړیتوبونه

د عمومي طب پوهنځي ستراتيژیک پلان د تدوين کمېټې د دې ستراتيژیک پلان د ترتیب پر مهال د موسسې ستراتيژیکو اهدافو په پام کې نيولو سره د راتلونکو پنځو کلونو (۱۴۰۳-۱۴۰۷ هجري شمسي) پورې لاندې ستراتيژیک اهداف ټاکلي دي:

1. د معالجې په برخه کې علمي برنامو او څېړنيزو فعاليتونو ته پراختيا
2. په پوهنځي کې د معياري تدريس لپاره د اسانتياوو رامنځته کول، ساتنه او پراختيا
3. د پوهنځي د تحصيلي نصاب تطبيق، څارنه او ارزونه
4. د لابراتواري او روغتونې عملي کارونو لپاره د اسانتياوو برابرول، ساتنه او پراختيا
5. د لوړو زده کړو وزارت د قوانينو او مقرراتو تطبيق
6. د پوهنځي اړوند د کيفيت د تضمين او لوړاوي معيارونو تطبيق
7. د پوهنځي اړوند کارکوونکو، استادانو او محصلينو د ظرفيت لوړونې برنامو ايجاد، ساتنه او پراختيا
8. په پوهنځي کې د لوړو زده کړو وزارت او کاربازار د اړتياوو پر بنسټ دنورو علمي برنامو ايجاد
9. د داخلي او بهرنيو تحصيلي مؤسسو د عمومي طب پوهنځيو سره د تجربو د تبادلې په موخه د علمي او اکاډميکو اړيکو تامين
10. په اسلامي روحيه، طبي اخلاقو او ملي ارزښتونو ته ژمن علمي کادرونو روزنه
11. د ټولني اړتياو پر بنسټ د نويو ديارتمتونو او فوق ليسانس برنامو ايجاد
12. د پوهنځي غير ضروري لگښتونو کموالی او عوايدو زياتوالی
13. د فساد مخنيوی، په اداري او علمي چارو کې د شفافيت او عدالت رعايت.

سپين غر د لوړو زده کړو مؤسسې عمومي طب پوهنځي د ستراتيژیکو اهدافو په درجه بندۍ کې سلسله مراتب په پام کې نيولي دي. دې ادارې د خپل پنځه کلن ستراتيژیک پلان د تدوين پر مهال له (A-Z Approach) څخه کار اخستنی دی. په دې توگه بايد د تحصيلي ادارې اهداف د لوړو زده کړو وزارت لپاره تکميلوونکي وي، د پوهنځي اهداف بايد د مؤسسې د اهدافو لپاره او د ديارتمنت اهداف د پوهنځي لپاره تکميلوونکي وي. ټول استادان او اداري مسؤولين بايد په انفرادي توگه د ديارتمنت، پوهنځي او مؤسسې اهدافو ترلاسه کولو لپاره په خپلو برخو کې اړوند فعاليتونه ترسره کړي تر څو د ادارې اهداف تحقق ومومي.

د مؤسسې ستراتيژیکو اهدافو په تعين او ټاکلو کې له پورته څخه کښته خوا ته کړنلاره (A-Z Approach) باندې عمل شوی دی. د لوړو زده کړو وزارت لومړيتوبونو او اهدافو پر بنسټ د مؤسسې اهداف ټاکل شوي دي، د مؤسسې اهدافو پر بنسټ د پوهنځي او په همدې توگه د لاندې (Flow Chart/Diagram) مطابق د پوهنځي اهدافو پر بنسټ د ديارتمتونو اهداف ټاکل شوي دي.

د اهدافو د درجه بندۍ سلسله مراتب (A-Z Approach)

د لوړو زده کړو وزارت په کچه

د وزارت لړلید
د وزارت ماموریت
ستراتیژیک پروگرامونه
له ۱۰-۵ کالونو اصلي موخي

د مؤسسي په کچه

د مؤسسي لړلید او ماموریت
د مؤسسي ستراتیژیک پلان
له ۵-۳ کالونو اصلي موخي

د پوهنځي په کچه

تخنیکي پروگرام
د ۵-۳ کالونو اصلي موخي

ډیپارټمنټ په کچه

کاري پلان
د یو کال لنډ مهاله اهداف

په انفرادي کچه

کاري پلان
لنډ مهاله اهداف

د محیطي عواملو تحلیل

تحصیلي ادارې د داخلي چاپیریال او بهرني چاپیریال د عواملو څخه متضررې یا مستفیدې وي. په داخلي چاپیریال کې د تحصیلي ادارو لپاره د داخلي او بهرني چاپیریالونو مجموعه ډېره مهمه وي. د تحصیلي ادارو په داخلي چاپیریال کې ادارې ته اړینه وي چې د خپل قوت او ضعف برخې وپېژني. همدا راز، په بهرني چاپیریال کې د فرصتونو او تهدیداتو پېژندل هم د تحصیلي ادارو د خدماتو د تداوم، ښه والي او پراختیا لپاره اړین گڼل کېږي.

په دې ستراتیژیک پلان کې عمومي طب پوهنځي د خپلو استادانو، اداري کار کوونکو، برحاله محصلینو او فارغانو پر مټ د هغه پوښتلیک پواسطه چې د لوړو زده کړو وزارت د پلان پالیسی او تقنین ریاست لخوا ترتیب شوی دی، د فعالیت حوزې او برنامه نوعیت ته په کتو له اړینو تغیراتو وروسته د نظر پوښتنې په موخه کارولې دي.

همدا راز، د پوهنځي بهرني چاپیریال مطالعه کولو په موخه د اړوندو ډي نفعانو، بهرنیو ادارو او افرادو څخه نظرونه ترلاسه شوي دي تر څو په بهرني محیط کې دپوهنځي لپاره شته فرصتونه او تهدیدات په گوته شي. دا چې له یادو فرصتونو څخه به څرنگه گټه پورته کېږي او د تهدیداتو مخنیوي به څه ډول صورت نیسي، په سوات مترکس کې ذکر شوي دي.

د مؤسسي ستراتیژیک اهداف

څرنگه چې په افغانستان کې ټولې تحصیلي ادارې په دې مکلفې دي چې د لوړو زده کړو وزارت د ټاکلو اهدافو په رعایت سره خپل اهداف تعین کړي او داسې فعالیتونه ترسره کړي چې د لوړو زده کړو وزارت د لوړو اهدافو په تحقق کې گټور او مُد واقع شي، په دې توگه باید د تحصیلي ادارې اهداف د لوړو زده کړو وزارت لپاره تکمیلوونکي وي، د پوهنځي اهداف باید د مؤسسي د اهدافو لپاره او د دیپارتمنت اهداف د پوهنځي لپاره تکمیلوونکي وي. ټول استادان او اداري مسؤولین باید په انفرادي توگه د دیپارتمنتونو، پوهنځي او مؤسسي اهدافو ترلاسه کولو لپاره په خپلو برخو کې اړوند فعالیتونه ترسره کړي تر څو د ادارې اهداف تحقق ومومي د عمومي طب پوهنځي لخوا د سپین غر د لوړو زده کړو مؤسسي لاندې ذکر شويو اهدافو ته کتنه شوې ده: .

1. د تحصیلي نصابونو تجدید، تطبیق او څارنه
2. د اداري او اکاډمیکو کار کوونکو ظرفیت لوړونه
3. د نویو علمي برنامه ایجاد
4. د محصلینو د مهارتونو او ظرفیتونو لوړونه
5. د مؤسسي او تدریسي روغتون ودانۍ او اسانتیاو پراختیا
6. د ټولني په پرمختگ کې ونډه اخستنه
7. د معلوماتي ټکنالوژۍ پراختیا او کارونه
8. د عایداتو او مالي سرچینو مدیریت

9. د علمي څېړنو او تالیفاتو پرمختیا او پراختیا
10. په ملي او نړیواله کچه علمي فعالیتونو کې ونډه اخستنه

د داخلي محیط عواملو تحلیل

عمومي طب پوهنځی د داخلي چاپیریال مطالعه کولو په موخه د پوښتنلیکونو او مرکو له لارې د پوهنځي د اداري کار کوونکو او استادانو څخه د قوت او ضعف برخو معلومولو په موخه نظرونه ترلاسه کړي دي. په یادو نظرونو کې له ۳۹ څخه ډېر داسې موارد پوښتل شوي دي چې د هغې له مخې د پوهنځي د ضعف او قوت برخې څرگندېږي. په پوهنځي کې هغه کار کوونکي چې ډېره موده یې کار کړی دی او د پلانونو په برخه کې ځانگړې تجربه لري، دا ډول لوړ رتبه او منځ رتبه کار کوونکو سره ځانگړي جلسات ترسره شوي دي تر څو تخصصي نظرونه یې ترلاسه شي.

د پوهنځي د ستراتیژیک پلان د تدوین (پلان او پالیسی) اصلي کمېټې لخوا د ټولو ترلاسه شویو ځوابونو (Data Entry) ترسره شوې ده او تحلیلي راپور یې چمتو شوی دی. د یاد تحلیلي راپور پر بنسټ د کمېټې لخوا د پوهنځي د هغه برخې د داخلي محیط مطالعه کولو په ماتریکس کې ځای پر ځای شوي دي چې د هغې ساتنه پوهنځي لپاره لومړیتوب لري او د پوهنځي د کار کوونکو او محصلینو لپاره ډېر تأثیر لرونکي دي. همدا راز، هغه برخې او موارد چې د هغې اصلاح او رفع کول د پوهنځي د کار کوونکو او محصلینو لپاره ډېر اړین او لومړیتوب لرونکي دي، د داخلي محیط عواملو په ماتریکس کې ځای پر ځای شوي دي.

د دې لپاره چې پوهنځی په راتلونکو پنځو کلونو کې د ضعف برخې اصلاح کړي تر څو د داخلي چاپیریال د تغیر ښه والي له کبله د دې ماتریکس نمرې زیاتې شي، دا اداره ژمنه ده چې د ستراتیژیک پلان کلنیو تطبیقي پلانونو له لارې به د ټاکلو اهدافو ترلاسه کولو په موخه ټول هغه فعالیتونه ترسره کړي چې د قوت برخو د ساتنې او زیاتوالي؛ د ضعف برخو د کموالي او نه تکرار سبب شي.

د داخلي محیط په مطالعه کولو کې د پوهنځي رهبري او کاري ډله (ټیم)، کادري غړیو تحصیلي کچه او علمي رتبې، د پوهنځي جوړښت او تشکیلات، کاري پروسیجرونه او جریانونه، د ودانیو او اسانتیاو برخې، محصلینو ته خدمات، برحاله علمي برنامې او دیپارتمنتونو شمېر، د معیارونو او تقیيني سندونو د تطبیق کچه، د تدریسي روغتون حالت او امکانات... او داسې نورو ته ځانگړې پاملرنه شوې ده.

د داخلي محیط په ماتریکس کې لوی قوت ته ۴، کوچني قوت ته ۳، لوی ضعف ته ۱ او کوچني ضعف ته ۲ نمرې ورکړل شوي دي. له دې کبله چې په یوه اداره کې د قوت ټولې برخې او ساحې او همدا راز د ضعف ټولې برخې او ساحې یو شان حالت کې نه وي او ارزښت یې توپیر لري، د پوهنځي عیني حالت (ترلاسه شویو نظرونو) پر بنسټ د هر قوت او

ضعف لپاره مناسب ارزښت ذکر شوی دی. د ارزښت او امتیاز نمرې ضرب شوي دي او فرعي جمله یې د داخلي محیط عامل په مقابل کې ذکر شوې ده. د وروستي کالم مجموعه د ټول ماترکس جمله نمرې جوړوي.

څرنگه چې د پوهنځي د داخلي چاپیریال مطالعه کولو ماتریکس د قوت او ضعف له نظره د پوهنځي اوسنی حالت تمثیلي، د راتلونکي لپاره د قوت برخو ساتنې او زیاتوالي؛ د ضعف برخو په اصلاح او بهتروالي تمرکز لري، د پوهنځي اوسنیو عیني معلوماتو او حقایقو پر بنسټ د عمومي طب پوهنځي د داخلي عواملو (Internal Factor Evaluation-IFE) ماترکس جمله نمرې (2.98) دي. دا په دې معنی ده چې د قوت او ضعف له نظره پوهنځي په ښه حالت کې قرار لري.

Internal Factors Evaluation (IFE) Matrix

م.ش	قوتونه Strengths	ارزښت	نمره	ضرب شوې جمله
1	په پوهنځي کې د دایمي ماسټر (Ms/M.Phil/MPH) او دوکتور استادانو کچه	0.07	3	0.21
2	په پوهنځي کې د استادانو او اداري کارکوونکو ترمنځ د تضمین کیفیت او اعتبار اخیستنې په هکله د عامه پوهاوي کچه	0.06	4	0.24
3	د محصلینو کلینیکي عملي کارونو لپاره د تدریسي او معالجوي روغتون د واردونو او ناروغانو شمیر	0.05	3	0.15
4	د تدریسي او معالجوي روغتون د خدماتو کیفیت	0.06	4	0.24
5	په ټولیز ډول محصلینو ته د خدماتو د کیفیت لوړوالي لپاره د اړینو اسانتیاوو (لکه لابراتوارونه ، کتابتون ، کمپیوټرلب ، درسي خونو) اندازه	0.04	4	0.16
6	د محصلینو ، استادانو ، اداري کارکوونکو او مسؤلینو د خپل منځي قانوني همغږۍ اندازه	0.04	3	0.12
7	په پوهنځي کې د چارو د ترسراوي مستند کیدو کچه	0.05	3	0.15
8	محصلینو ته د کار موندنې او مشوره ورکونې اړوندو خدماتو کچه او کیفیت	0.02	3	0.06
9	د څارنې او ارزونې طرز العمل په تطبیق کې د شفافیت او عدالت کچه	0.04	4	0.16
10	د علمي څیړنو اړوندو برنامو او څیړنیزو فعالیتونو ته د پوهنځي د پاملرنې کچه	0.05	3	0.15
11	په پوهنځي کې د استادانو د چاپ شویو علمي تألیفاتو او ژباړو کچه	0.06	3	0.18
12	د پوهنځي په کچه د اداري کارکوونکو د ظرفیت لوړونې اړوند فعالیتونو کچه	0.04	4	0.16
13	په پوهنځي کې د کارکوونکو د امنیت او مصونیت امکاناتو کچه	0.05	3	0.15
14	د تطبیقاتي څیړنو د ترسره کولو لپاره د اړینو امکاناتو د شتون کچه	0.02	3	0.15
15	د کار کوونکو ترمنځ د لوړو زده کړو وزارت د قوانینو او لویاڅو په هکله د پوهاوي اندازه	0.05	3	0.15
16	په پوهنځي کې د پالیسیو د تطبیق او مؤثریت اندازه	0.05	3	0.15
17	د محصلینو ، استادانو ، اداري کارکوونکو او مسؤلینو د خپل منځي قانوني همغږۍ اندازه	0.04	4	0.16
م.ش	ضعفونه Weaknesses	ارزښت	نمره	ضرب شوې جمله

0.06	1	0.06	په پوهنځي کې په بهرنيو ژبو د نشر شويو علمي څېړنو کچه	1
0.07	1	0.07	په ملي او نړيوالو کنفرانسونو کې د استادانو د گډون کچه	2
0.06	2	0.03	د پوهنځي استادانو لخوا د مؤسسي ستوديو څخه د گټې اخيستنې اندازه	3
0.05	1	0.05	د اصلي او کومکي کتابونو د چاپ اندازه	4
2.98		1.00	جمله نمرې	

د بهرني محيط عواملو تحليل

د پوهنځي بهرني محيط په مطالعه کولو کې د پوهنځي د ستراتيژيک پلان کمېټې د هيواد د نفوس وده، د ختيځ زون په کچه د ۱۲م پاسانو او ۱۴م پاسانو ليوالتيا، د عامې روغتيا سکتور اړتياوې او لومړيتوبونه، په هيواد کې د تحصيلي ادارو شمېر او د طبي پوهنځيو د موجوده علمي برنامو د خدماتو کيفيت، په خصوصي تحصيلي ادارو کې په طبي برخو کې د فوق ليسانس برنامو اړتيا، اقتصادي او سياسي حالت، د الکترونيکي او ټکنالوژيکي وسائلو د کارولو وړتياوې، د لوړو زده کړو وزارت د کيفيت د تضمين او اعتبار ورکونې رياست لخوا د برنامه يي اعتبار اخستنې په موخه د د عمومي طب پوهنځي او تدريسي روغتونونو لپاره ټاکل شوي نوي معيارونه او شاخصونه او داسې نور اړوند حقايق په پام کې نيول شوي دي.

د لوړو زده کړو وزارت لخوا په تحصيلي ادارو کې د څېړنې او تاليفاتو معاونيتونو ايجاد، د قوانينو تعديلات، خصوصي تحصيلي ادارو څخه د نظارت او ارزونې کيفيت، د داخلي تفتيش رياست لخوا د تقينې سندونو له تطبيق څخه څارنه، د بهرنيو ډي نفعانو لخوا خصوصي تحصيلي ادارو سره کاري مشارکتونه، په هيواد کې فعاليت لرونکې نړيوالې ادارې او له هيواد څخه بهر تحصيلي ادارو، څېړنيزو مرکزونو او د اعتبار ورکونې اړوندو ادارو سره متقابلې کاري اړيکې په پام کې نيول شوي دي.

په ټولنه کې په راتلونکو پنځو کلونو کې د وگړو اقتصادي وضعيت، په کار بازار کې د عمومي طب پوهنځي فارغانو ته د دنده ايزو فرصتونو کچه، د افغانستان طبي شورا پاليسيانې، په ايگرت ازموينه کې د فارغانو د بریا کچه، په طبي تخصصاتو کې د فارغانو د بریا کچه او داسې نور اړوند حقايق چې د بهرني چاپيريال اړوند دي، په پام کې نيول شوي دي.

د بهرني محيط چاپيريال په مطالعه کولو او نظر پوښتنه کې په گوته شوي هغه فرصتونه چې له هغې څخه بايد پوهنځي په راتلونکو پنځو کلونو کې گټه پورته کړي، په ياد ماترکس کې ذکر شوي دي. همدا راز، هغه تهديدات او بالقوه زيانونه چې په راتلونکو پنځو کلونو کې د پوهنځي خدماتو، اعتبار او پرمختگ لپاره خنډ واقع کيدای شي په دې ماترکس کې ذکر شوي دي.

دا ستراتيژيک پلان په داسې حال کې ترتيب شوی دی چې په هيواد کې د بهرني محيط اړوندو عواملو ثبات او بدلونونو تعين لپاره کومه اندازه شتون نه لري. د پوهنځي د ستراتيژيک پلان کمېټې د خپلې تجربې، مشاهدې او بصيرت له

مخې د بهرنیو ځوابوونکو (ډي نفعانو، متخصصینو) د رایو او نظرونو پر بنسټ هغه ممکن او احتمالي خطرات درک کړي او په دې ماترکس کې ذکر کړي دي چې په متوسط یا لوړ احتمال سره د پوهنځي په خدماتو منفي تأثیرات لرلی شي.

په دې ماترکس کې له فرصتونو څخه د گټه اخستنې او تهدیداتو مخنیوي یا د هغې منفي تأثیراتو کموالي ارزښت ته په کتو په ماترکس کې نمرې ذکر شوي دي. په دې ماترکس کې د بهرنیو عواملو د نمرې کالم دپوهنځي لخوا له فرصت څخه د گټه اخستنې او د تهدید د مخنیوي د توان کچه څرگندوي. که چېرې د عمومي طب پوهنځي لپاره بهرنی فرصت استثنایي وي ۴ نمرې ورکړل شوي او که معمولي وي ۳ نمرې ورکړل شوي دي. همدا راز، که چېرې د پوهنځي لپاره تهدید استثنایي وي ۱ نمره ورکړل شوې او که معمولي وي ۲ نمرې ورکړل شوي دي.

همداراز، که چېرې پوهنځي له یوه فرصت څخه په مناسبه اندازه گټه پورته کولای شي یا په مناسبه اندازه د یو تهدید مخه نیولای شي ۲ نمرې ورکړل شوي دي. د بهرنی محیط په مقابل کې د کم توان درلودلو لپاره یوه نمره ورکړل شوې ده. دا چې په بهرنیو عواملو کې ټولو فرصتونو څخه گټه پورته کولو یا د ټولو تهدیداتو د جدیت کچه په یوه اندازه نه وي، د فرصتونو څخه د گټه اخستنې او تهدیداتو د مخنیوي نسبي ارزښت په پام کې نیولو سره د جمله (۱,۰۰) څخه د ضریب نمرې ټاکل شوي دي.

په دې توگه سپین غر د لوړو زده کړو مؤسسې عمومي طب پوهنځي د (EFE) ماتریکس جمله نمرې (2.79) دي چې تقریباً بڼه حالت تمثیلوي.

External Factors Evaluation (EFE) Matrix

م.ش	فرصتونه Opportunities	ارزښت	نمره	ضرب شوې جمله
1	د لوړو زده کړو وزارت اړوندو تقنیني سندونو کې تغیرات	0.04	3	0.12
2	د دولت لخوا د طبي لوړو زده کړو څخه د ملاتړ اندازه	0.05	4	0.20
3	په ټولنه کې لوړو زده کړو سره د ۱۲م پاسانو او ۱۴م پاسانو د لیوالتیا کچه	0.06	4	0.24
4	معلوماتي ټکنالوژۍ سره د جدید الشمولانو بلدتیا	0.04	4	0.16
5	د نورو تحصیلي ادارو په پرتله د پوهنځي د استادانو او اداري کار کونکو د حقوقو او میاشتینیو مالي امتیازاتو کچه	0.04	4	0.16
6	په ایگزټ ازموینه کې د فارغانو د بریا کچه	0.04	3	0.12
7	په ماسټرۍ او تخصص کې د فارغانو د شمولیت کچه	0.06	4	0.24
8	د طبي علومو فارغانو ته د شته کاري فرصتونو کچه	0.04	3	0.12
9	د پوهنځي درسي نصاب او کار بازار د ورته والي تناسب	0.05	4	0.20
10	د لوړو زده کړو وزارت لخوا عمومي طب پوهنځي استادانو ته د علمي رتبو ورکړه	0.04	3	0.12

11	د پوهنځي لخواه د ناروغيو په تشخيص کې د نوې تکنالوژۍ قبلولو او کارونې اندازه	0.04	4	0.20
12	د نورو مماثلو دولتي او نادولتي ادارو سره د متقابلو کاري اړيکو کچه	0.04	4	0.16
13	د عمومي طب پوهنځي محصلينو په کلينيکي کارونو کې د دولتي ادارو د هکمارۍ اندازه	0.05	3	0.15
14	په دولتي گمارنو کې د خصوصي لوړو زده کړو مؤسسو فارغانو د گمارنې کچه	0.04	3	0.12
م.ش	تهدیدونه Threats	ارزښت	نمره	ضرب شوې جمله
1	په ټولنه کې د بې کاري او فقر کچه	0.08	1	0.08
2	د هېواد سياسي وضعيت او ثبات	0.04	2	0.08
3	د دولت له لوري د طبي برنامو مالياتي سيستم لوړوالې	0.03	2	0.06
4	هېواد کې په لوړو زده کړو باندې د ولسې وگړو د لگښتونو د توان اندازه	0.07	1	0.07
5	قومي او فکري تعصبات	0.05	1	0.05
6	د عمومي طب پوهنځي په اداري چارو کې د غير مربوطه دولتي چارواکو د لاس وهني او مداخلې اندازه	0.06	1	0.06
7	د کار بازار اړتيا او د فارغانو شمير تناسب	0.04	2	0.08
	جمله	1.00		2.79

د محيطي عواملو پرتله (مقايسه)

کله چې د پوهنځي داخلي چاپيريال او بهرنی چاپيريال مطالعه شول، داخلي محيط په مطلق ډول د قوت او ضعف له نظره او بهرنی محيط په نسبي توگه د فرصتونو او تهديداتو له نظره د پلان د تدوين پر مهال په پام کې ونيول شول. پوهنځی يوازې د يو ماترکس له لارې نشي کولای احتمالي ممکنه ستراتيژياني (Alternative Feasible Strategies) غوره يا تعين کړي. له دې کبله، د داخلي چاپيريال د مطالعې ماترکس جمله نمرې او د بهرني چاپيريال عواملو ماترکس جمله نمرې بايد پرتله شي او د دې دواړو تقاطع چې په هره ساحه (Quadrant) يا (Profile) کې واقع شي، پوهنځي ته د ستراتيژيک ليد په برخه کې لاره روښانه کيږي. دا ماترکس اصلا د محيطي عواملو له نظره د پوهنځي موقعيت روښانه کوي.

د محيطي عواملو (داخلي او خارجي) مقايسه

د (IE) ماتريکس

د (IE) ماترکس جمله نهه (cells) لري. که چېرې د پوهنځي د داخلي محيط ماترکس او بهرني محيط ماترکس جمله نمره د تقاطع نقطه په (3,5,7) cells کې واقع شي پوهنځی بايد د اوسني وضعيت د ساتنې (حفظ) او ثبات اړوند ستراتيژياني غوره کړي.

که چېرې د پوهنځي د داخلي محیط ماترکس او بهرني محیط ماترکس جمله نمره تقاطع نقطه په (1,2,4) خانو کې واقع شي پوهنځی باید د رشد او توسعه اړوند ستراتیژياني غوره کړي.

که چېرې د پوهنځي د داخلي محیط ماترکس او بهرني محیط ماترکس جمله نمره تقاطع نقطه په (6,8,9) خانو کې واقع شي پوهنځی باید دفاعي ستراتیژياني غوره کړي.

د رشد او توسعه اړوند ستراتیژيانو انتخاب لپاره اړینه ده چې اداره له داخلي پلوه د قوت ډېرې ساحې او برخې ولري ترڅو دا ډول ستراتیژياني تطبیق کړای شي. د ساتنې او ثبات لپاره د قوت او ضعف برخو معلوم تناسب اړین دی. کله چې د پوهنځي داخلي ضعف برخې نظر د قوت برخو ته ډېرې وي، امکانات یې ډېر محدود وي، تشکيلات او جوړښتونه یې نیمگړي وي، دا ډول تحصيلي اداره باید دفاعي ستراتیژياني غوره کړي ترڅو د پنځو کلونو په تیرېدو سره د ستراتیژیک پلان د تطبیق له لارې د خپل قوت برخې زیاتې کړي او د ضعف برخې اصلاح کړي او بیا له هغې وروسته له دفاعي حالت څخه د ساتنې او ثبات حالت ته لاړه شي.

د داخلي محیط عواملو د تحلیل ماتریکس جمله نمرې (۲,۹۸)			
1	2	3	4
I	II	III	4
IV	V 	VI	3
VII	VIII	IX	2
			1

د بهرني محیط عواملو د تحلیل ماتریکس جمله نمرې (۲,۷۹)

په (QSPM) ماترکس کې د ستراتیژيانو هغه لومړیتوبونه غوره شوي دي چې د تطبیق له کبله به یې دا پوهنځی پنځه کلونه وروسته د ثبات او ساتنې له حالت څخه د رشد او پرمختگ حالت ته لاړه شي او پورتنی ماترکس کې به د تقاطع نقطه له کپن لوري څخه بڼي لوري کې واقع شي.

د (SWOT) ماتریکس

د هیواد په ډېرو تحصيلي ادارو کې د سوات تحلیل یا (SWOT Analysis) هغه حالت ته ویل کیږي چې په هغې کې د ادارې د داخلي محیط او بهرني محیط عوامل لست شي. دا منطقي عمل نه دی او هېڅ پایله پرې نه مرتبېږي. په حقیقت کې هره تحصيلي اداره اړتیا لري ترڅو د داخلي محیط او بهرني محیط عوامل داسې پرتله کړي چې له یوه عامل څخه د بل لپاره گټه پورته کړي. دا ماترکس مونږ ته داسې ستراتیژياني هم نه په گوته کوي چې هغه د ستراتیژيانو د ډولونو یا نوعیتونو څخه وگنل شي. د سوات تحلیل د هغو عواملو ټولیزه پیژندنه ده چې د تحصيلي ادارې انتخاب شوي ستراتیژي

باید له هغې سره پوره همغږي او سازگاري ولري. د سوات ماترکس په مرسته باید اداره د خپل قوت برخې حد اکثر ته ورسوي او د خپل ضعف برخې حد اقل ته ورسوي.

په سوات ماترکس کې تحصیلي اداره داسې امریه کړنې په گوته کوي چې د ستراتیژیک پلان د تطبیق پر مهال یې رعایت کړي او د پلان د تطبیق پر مهال ورته وخت په وخت کتنه وکړي. د ستراتیژیک پلان د تدوین په لارښود کې د سوات ماترکس ستراتیژیانې په لاندې کټگوریو ویشل شوي دي:

1. **(SO) یا تهاجمي ستراتیژیانې:** اړتیا ده چې د پوهنځي د قوت برخې په داسې توگه وکارول شي چې له فرصتونو څخه اعظمي گټه پورته شي.

2. **(WO) یا محافظه کاره ستراتیژیانې:** اړتیا ده چې له فرصتونو څخه د ضعف برخو په اصلاح او ښه والي کې گټه پورته شي.

3. **(ST) یا رقابتي ستراتیژیانې:** اړتیا وي چې د قوت له برخو څخه داسې گټه پورته شي چې د بهرنیو تهدیداتو مخنیوی پرې وشي یا د هغې منفي تأثیرات کم شي.

4. **(WT) یا تدافعي ستراتیژیانې:** د ضعف برخو شتون په صورت کې چې کله تهدید متوجه شي اړتیا وي چې دفاعي تکتیکونو څخه کار واخستل شي چې د ضعف له کبله پوهنځي ته د متوجه تهدیداتو منفي تأثیرات کم شي.

د پوهنځي سوات ماترکس په لاندې توگه ترتیب شوی دی. په دې ماترکس کې د داخلي چاپیریال او بهرني چاپیریال همغه عوامل ذکر شوي دي چې په (IFE) ماترکس او (EFE) ماترکس کې ذکر شوي وو. په دې ماترکس کې مونږ یو شمېر ستراتیژیکې پرېکړې کوو چې د پلان د تطبیق پر مهال ورته رسیدگي وشي او په تطبیق کې رعایت شي.

د ستراتیژیک حالت تعین

د داخلي عواملو د ماترکس نمري			
۱	۲,۹۸	۴	
I	II	د خارجي عواملو د ماترکس نمري	۱
محافظه کاره ستراتیژیانې	تهاجمي ستراتیژیانې		۲,۷۹
III	IV	۳	
تدافعي ستراتیژیانې	رقابتي ستراتیژیانې		

له دې کبله چې د پوهنځي په (IFE) ماترکس کې جمله نمري (۲,۹۸) دي او په (EFE) کې جمله نمري (۲,۷۹) دي، د پوهنځي ستراتیژیک حالت مونږ ته د تهاجمي ستراتیژیانو د انتخاب ښودنه کوي.

په همدې بنسټ، عمومي طب پوهنځي د راتلونکو پنځو کلونو لپاره تهاجمي ستراتیژیانې غوره کوي.

د ضعف برخې (Weaknesses) :	د قوت برخې (Strengths) :	
<ol style="list-style-type: none"> 1. په پوهنځي کې په بهرنيو ژبو د نشر شويو علمي څيړنو کچه 2. په ملي او نړيوالو کنفرانسونو کې د استادانو د گډون کچه 3. د پوهنځي استادانو لخوا د مؤسسي ستوديو څخه د گټي اخيستنې اندازه 4. د اصلي او کومکي کتابونو د چاپ اندازه 	<ol style="list-style-type: none"> 1. په پوهنځي کې د دايمي ماسټر (Ms/M.Phil/MPH) او دوکتور استادانو کچه 2. په پوهنځي کې د استادانو او اداري کارکوونکو ترمنځ د تضمين کيفيت او اعتبار اخيستنې په هکله د عامه پوهاوي کچه 3. د محصلينو کلينيکي عملي کارونو لپاره د تدریسي او معالجوي روغتون د وارډونو او ناروغانو شمير 4. د تدریسي او معالجوي روغتون د خدماتو کيفيت 5. په ټوليز ډول محصلينو ته د خدماتو د کيفيت لوړوالي لپاره د اړينو اسانتياوو (لکه لابراتوارونه ، کتابتون ، کمپيوټرلب ، درسي خونو) اندازه 6. د محصلينو ، استادانو ، اداري کارکوونکو او مسؤلینو د خپل منځي قانوني همغږۍ اندازه 7. په پوهنځي کې د چارو د ترسراوي مستند کيدو کچه 8. محصلينو ته د کار موندنې او مشوره ورکونې اړوندو خدماتو کچه او کيفيت 9. د څارنې او ارزونې طرز العمل په تطبيق کې د شفافيت او عدالت کچه 10. د علمي څيړنو اړوندو برنامو او څيړنيزو فعاليتونو ته د پوهنځي د پاملرنې کچه 11. په پوهنځي کې د استادانو د چاپ شويو علمي تالیفاتو او ژباړو کچه 12. د پوهنځي په کچه د اداري کارکوونکو د ظرفيت لوړونې اړوند فعاليتونو کچه 13. په پوهنځي کې د کارکوونکو د امنيت او مصونيت امکاناتو کچه 14. د تطبيقاتي څيړنو د ترسره کولو لپاره د اړينو امکاناتو د شتون کچه 15. د کار کوونکو ترمنځ د لوړو زده کړو وزارت د قوانينو او لوايحو په هکله د پوهاوي اندازه 16. په پوهنځي کې د پاليسيو د تطبيق او مؤثريت اندازه 17. د محصلينو ، استادانو ، اداري کارکوونکو او مسؤلینو د خپل منځي قانوني همغږۍ اندازه 	<p data-bbox="1136 304 1274 346">داخلي عوامل</p> <p data-bbox="1299 1575 1445 1617">خارجي عوامل</p>

محافظة کار وضعیت (WO)	تھاجمي وضعیت (SO)	فرصتونه (Opportunities)
<p>1. د (W4) پوره کولو لپاره (O9) څخه کار اخستل</p> <p>2. د (W2) د ښه والي لپاره د له (O2) څخه گټه اخستل</p> <p>3. د (O5) څخه په استفادې په (W3) کې بهتروالي ته کار کول</p> <p>4. له (O10) او (O11) څخه په گټه اخستنې (W1) کې ښه والی رامنځته کول</p>	<p>1. د (S3) او (S4) څخه په استفادې له (O11) څخه گټه پورته کول</p> <p>2. د (S5) په کارونې سره له (O3) گټه پورته کول</p> <p>3. د (S13) پواسطه د (O5) ساتنه کول</p> <p>4. د (S1) په پام کې نیولو سره له (O7) څخه گټه پورته کول</p> <p>5. د (S2) ساتلو لپاره (O2) څخه گټه پورته کول</p> <p>6. د (S9) په پام کې نیولو سره د له (O5) څخه گټه پورته کول</p> <p>7. د (S8) په ساتني سره د (O14) څخه گټه پورته کول</p>	<p>1. د لوړو زده کړو وزارت اړوندو تقينني سندونو کې تغيرات</p> <p>2. د دولت لخوا د طبي لوړو زده کړو څخه د ملاتړ اندازه</p> <p>3. په ټولنه کې لوړو زده کړو سره د ۱۲م پاسانو او ۱۴م پاسانو د ليوالتيا کچه</p> <p>4. معلوماتي ټکنالوژي سره د جديد الشمولانو بلدتيا</p> <p>5. د نورو تحصيلي ادارو په پرتله د پوهنځي د استادانو او اداري کار کونکو د حقوقو او مياشتيني مالي امتيازاتو کچه</p> <p>6. په ايگزټ ازموينه کې د فارغانو د بریا کچه</p> <p>7. په ماسټري او تخصص کې د فارغانو د شموليت کچه</p> <p>8. د طبي علومو فارغانو ته د شته کاري فرصتونو کچه</p> <p>9. د پوهنځي درسي نصاب او کار بازار د ورته والي تناسب</p> <p>10. د لوړو زدوه کړو وزارت لخوا عمومي طب پوهنځي استادانو ته د علمي رتبو ورکړه</p> <p>11. د پوهنځي لخوا د ناروغيو په تشخيص کې د نوې ټکنالوژي قبلولو او کارونې اندازه</p> <p>12. د نورو مماثلو دولتي او نادولتي ادارو سره د متقابلو کاري اړيکو کچه</p> <p>13. د عمومي طب پوهنځي محصلينو په کلينيکي کارونو کې د دولتي ادارو د هکماري اندازه</p>

		<p>14. په دولتي گمارنو کې د خصوصي لوړو زده کړو مؤسسو فارغانو د گمارنې کچه</p>
<p>دفاعي وضعیت (WT)</p> <p>1. د (T5) منفي تاثيراتو کموالي لپاره په (W4) کې بهتري رامنځته کول</p> <p>2. په (W3) کې د ښه والي له لارې د (T5) منفي تاثيرات کمول.</p> <p>3. په W1 کې د ښه والي له لارې د T2 منفي تاثيراتو کې کموالي راتلل.</p>	<p>رقابتي وضعیت (ST)</p> <p>1. د (S5) او (S8) پواسطه د (T1) منفي تاثيرات کمول</p> <p>2. د (S5) او (S11) پواسطه د (T7) منفي تاثيرات کمول.</p> <p>3. د (S16) او (S9) پواسطه د (T5) منفي تاثيرات کمول.</p> <p>4. د (S15) او (S16) په مرسته د (T6) منفي تاثيرات کمول.</p>	<p>تهديدات (Threats):</p> <p>1. په ټولنه کې د بې کارۍ او فقر کچه</p> <p>2. د هېواد سياسي وضعیت او ثبات</p> <p>3. د دولت له لوري د طبي برنامو مالياتي سيستم لوړوالي</p> <p>4. هېواد کې په لوړو زده کړو باندې د ولسي وگړو د لگښتونو د توان اندازه</p> <p>5. قومي او فکري تعصبات</p> <p>6. د عمومي طب پوهنځي په اداري چارو کې د غير مربوطه دولتي چارواکو د لاس وهني او مداخلې اندازه</p> <p>7. د کار بازار اړتيا او د فارغانو شمير تناسب</p>

د ستراتيژيانو انتخاب

کله چې د محيطي عواملو مطالعه ترسره شوه او مونږ ته د داخلي محيط د مطالعه کولو وروسته ستراتيژيک ليد څرگند شو او د ټولو هغه ممکنه ستراتيژيانو په اړه چې پوهنځي د هغې د جملې څخه يوه انتخابولای شي معلومات ترلاسه شول، اوس مونږ کولای شو هغه تگلاري تعين کړو چې د هغې په مرسته پوهنځي اوږد مهاله اهداف ترلاسه کولای شي. د ا کړنلاري به د پوهنځي او ډ بيارټمنت په کچه ټاکل کېږي

د کړنلارو نوعيت او موده په لاندې ډول ده:

- د پوهنځي په کچه د کړنلارو موده به له يو څخه تر درې کلونو پورې وي

- د آمریتونو او مدیريتونو په کچه کړنلارو موده به له يو څخه تر دوه کلونو پورې وي

څرنگه چې د لوړو زده کړو وزارت ستراتيژيک لومړيتوبونه په پنځو لويو برخو ويشل شوي او له شلو څخه زياتو مواردو ته شامل دي، عمومي طب پوهنځي غواړي چې د سپين غر د لوړو زده کړو مؤسسې د ستراتيژيکو لومړيتوبونو، داخلي محيط او بهرنی محيط په اړه د اړوند شاملو خواو له نظرونو وروسته لاندې موارد تطبيق کړي او په دې برخه کې مشخصې لاسته راوړنې او مثبت تغيرات ولري:

1. د معیاري تدریسی لپاره د اسانتیاوو رامنځ ته کول، ساتنه او پراختیا

- د پوهنځي تدریسي روغتون د اسانتیاو انکشاف او پراختیا
- د لابراتوارونو او څیړنیز مرکز انکشاف او پراختیا
- د کتابتون انکشاف او پراختیا
- د کمپیوټر لیب انکشاف او پراختیا
- د تدریسي ځونو انکشاف او پراختیا

2. د تحصیلي نصابونو تدوین، تجدید، تطبیق او څارنه

- د تحصیلي نصابونو تدوین
- د تحصیلي نصابونو بیا کتنه
- د تحصیلي نصابونو تطبیق

3. د محصلینو د مهارتونو او ظرفیتونو لوړاوی

- د محصلینو د مهارتونو لوړاوی
- د محصلینو د ظرفیتونو لوړاوی

4. د معلوماتي ټکنالوژۍ پراختیا او کارونه

- د (ERP) سیستم بشپړ تطبیق
- د ټکنالوژیکي وسائلو کارونه.

5. د عایداتو او مالي سرچینو مدیریت

- د عوایدو زیاتوالی
- د لگښتونو کنټرول

6. د علمي څېړنو او تألیفاتو پرمختیا او پراختیا

- د کلینیکي او تطبیقاتي څېړنو انکشاف
- د علمي تألیفاتو او ژباړو پراختیا
- د څېړنیز مرکز انکشاف

7. په ملي او نړیواله کچه علمي فعالیتونو کې ونډه اخستنه

- د مماثلو او ملي ادارو سره د اړیکو پراختیا
- د نړیوالو ادارو سره د اړیکو پراختیا او انکشاف

8. د ټولني په پرمختگ کې ونډه اخستنه

- د روغتیا په اړه د عامه پوهاوي زیاتوالی

- د محصلينو او اداراتو سره همکاري

9. د اداري کار کوونکو او استادانو ظرفیت لوړونه

- د اکاډمیکو کار کوونکو د ظرفیتونو لوړونه
- د اداري کار کوونکو د ظرفیتونو لوړونه

10. د نویو ډیپارټمنټونو ایجاد

- دعمومي طب په برخه کې د نوي ډیپارټمنټونو ایجاد

لومړیتوب لرونکې ستراتیژياني

کومه ستراتیژیکه بڼه چې د پوهنځي (Internal/External) ماتریکس کې مشخص شوی وه ، د هغې په مرسته عمومي طب پوهنځی پنځه ستراتیژياني پرتله کوي او گوري چې کومه یوه یې څومره د جذابیت نمرې ترلاسه کوي او څویم قدم کې لومړیتوب لري.

1. په لومړي کالم کې د داخلي محیط عوامل (قوتونه، ضعفونه) او د بهرني محیط عوامل (فرصتونه، تهدیدات) بالترتیب ذکر شوي دي. دا عوامل همغه دي چې په (IFE) ماترکس او (EFE) ماترکس کې ذکر شوي دي.

2. هر ذکر شوي داخلي او بهرني عامل ته د ارزښت وزن یا ضریب ورکړل شوی دی. څرنگه چې د ستراتیژیک مدیریت غوښتنه ده، په داخلي او بهرني محیط کې د یو عامل د ارزښت کچه نظر بل عامل ته توپیر لري، د ټولو داخلي او بهرنيو عواملو د ارزښت کچه او تأثیرات یو شان نه وي.

3. په وروستیو کالمونو کې هغه ستراتیژياني ذکر شوي دي چې پوهنځی یې باید د لومړیتوب نمره په کتنه تطبیق ته کار وکړي.

4. د هرې ستراتیژۍ په مقابل کې د اړوند داخلي او بهرني عامل لپاره د جذابیت نمره تعین شوې ده. په بل عبارت، په ماترکس کې د ذکر شوې ستراتیژۍ لپاره د یو قوت ساتل څومره اړین دي، د یو ضعف اصلاح څومره اړینه ده، له یو فرصت څخه گټه اخستنه څومره اړینه ده، د یو تهدید مخنیوي یا د هغې منفي تأثیرات کمول څومره اړین دي؛ په همدې اساس د لاندې ذکر شوي ترتیب له مخې د جذابیت نمرې ورکړل شوي دي:

أ. لږ جذابیت

ب. متوسط جذابیت

ت. مناسب جذابیت

ث. ډېر جذابیت

5. د هرې ستراتیژۍ لپاره د ارزښت نمرې د جذابیت نمره سره ضرب شوي دي او په جلا کالم کې ذکر شوي دي. د همدې کالم جمله نمرې به د ستراتیژۍ حاصله نمرې گیل کيږي. هر څومره چې د یوې معلومې ستراتیژۍ په مقابل کې د یو عامل د جذابیت نمره ډېره وي، په همغه اندازه به د ارزښت او جذابیت د ضرب مجموعه ډېره وي.

6. په پورتنی پنځم پړاو کې ذکر شوی پروسه د هرې ستراتیژۍ لپاره کارول کېږي او په پای کې د ټولو ستراتیژیانو جمله حاصله نمرې پرتله کېږي. په انفرادي توګه چې د هرې ستراتیژۍ جمله نمرې چې څومره ډېرې وې، د پوهنځي لپاره هغه ستراتیژي د نورو په نسبت ډېر او لوړ لومړیتوب لري.

د ستراتيژيکو لومړيتوبونو تعين (تعين اولويت ستراتيژيک)

وروسته له هغې چې د پوهنځي لپاره ستراتيژيک لومړيتوبونه معلوم شول، اوس پوهنځی بايد د همغو لومړيتوبونو ترلاسه کولو لپاره داسې برنامې وټاکي چې په اوږد مهال کې يې په ترلاسه کولو سره ټاکل شوي ستراتيژيکي تحقق ومومي. د پوهنځي د ستراتيژيکو لومړيتوبونو ترلاسه کولو لپاره به له لاندې جدول څخه گټه پورته کيږي:

گټه	ستراتيژيک لومړيتوب	ستراتيژي	برنامه
1	د علمي څېړنو او تأليفاتو پرمختيا او پراختيا	1.1. د کلينيکي او تطبيقاتي څېړنو انکشاف 1.2. د علمي تأليفاتو او ژباړو پراختيا 1.3. د څېړنيز مرکز انکشاف	<ul style="list-style-type: none"> د علمي څېړنو لارښود (رهنمود) تطبيق د علمي څېړنو د ملاتړ، کتنې او نشر پاليسي تطبيق د کتاب ليکنې لارښود (رهنمود) تطبيق د علمي څېړنو په برخه کې د استادانو او محصلينو ظرفيتونو لوړولو اکشن پلان د څېړنيز مرکز څخه د استفادې طرز العمل د کنفرانسونو د تدوير لارښود تطبيق په پوهنځي کې علمي-څېړنيز کنفرانسونه دايرول
2	د تحصيلي نصابونو تدوين، تجديد، تطبيق او څارنه	2.1. د تحصيلي نصابونو تدوين 2.2. د تحصيلي نصابونو بيا کتنه 2.3. د تحصيلي نصابونو تطبيق	<ul style="list-style-type: none"> د تحصيلي نصابونو د تدوين اکشن پلان د تحصيلي نصابونو د بوديجې پلان د TIP پلان تطبيق د IAP پلانونو تطبيق د اداري کار کوونکو د ظرفيت لوړونې پلان د استادانو د ظرفيت لوړونې پلان د محصلينو د ظرفيت لوړونې پلان

<ul style="list-style-type: none"> • د توامیتونو د ایجاد، ساتنې او پراختیا پالیسی تطبیق • د توامیتونو اوږدمهاله انکشافی پلان تطبیق • د استادانو او محصلینو د تبادلې په ذریعه د ملي، سیمه ایزو او د نړیوالو اداراتو سره د اکاډمیکو همکاريو تأمینول • د نړیوالو او سیمه ایزو سازمانونو او ټولنو سره د استادانو لپاره د غړیتوب ترلاسه کولو په موخه د اسانتیاوو برابرول • مماتلو او ملاتړو ادارو ته طرحې وړاندې کول • د هیواد په داخل کې ملي کنفرانسونو کې برخه اخستل • مؤسسې ته د عمومي طب اړوند برخو کې اصلاحاتو او پرمختګ طرحې وړاندې کول • د وقایوي طب په برخه کې په ملي کچه نورو طبي پوهنځیو سره کار کول 	<p>3.1. د مماتلو او ملي ادارو سره د اړیکو پراختیا</p> <p>3.2. د نړیوالو ادارو سره د اړیکو پراختیا او انکشاف</p>	<p>ملي، سیمه ایزو او نړیوالو فعالیتونو کې ونډه اخیستنه</p>	<p>3</p>
<ul style="list-style-type: none"> • تدریسي روغتون کې د نوو واردونو د ایجاد لپاره کار کول • تدریسي روغتون کې د شته اسانتیاوو انکشاف لپاره غوښتنې او وړاندیزونه کول 	<p>4.1. د پوهنځي تدریسي روغتون د اسانتیاو انکشاف او پراختیا</p> <p>4.2. د لابراتوارونو او څیړنیز مرکز انکشاف او پراختیا</p> <p>4.3. د کتابتون انکشاف او پراختیا</p>	<p>د معیاري تدریس لپاره د اسانتیاوو رامنځ ته کول، ساتنه او پراختیا</p>	<p>4</p>

<ul style="list-style-type: none"> • د لابراتوارونو د انکشاف په موخه د نظر سنجی ترسره کول او د لابراتوارونو امریت سره یې نتیجه شریکول • د درسی او کمکې کتابونو لیستونه ترتیبول او د کریکولم مطابق د کتابونو خریداري • د تدریسی سهولتونو د انکشاف لپاره د پلان جوړول • د تدریسی خونو انکشاف او زیاتوالی د نوو جذب شویو محصلینو د شمیر مطابق • په ټولگیو کې د لوډ سپیکر سیستم فعالول 	<p>4.4. د کمپیوټر لیب انکشاف او پراختیا</p> <p>4.5. د تدریسی خونو انکشاف او پراختیا</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • د ډیپارټمنټونو د ایجاد اړتیا ارزونه • د کادري غړو او اداري کار کوونکو گمارنه 	<p>5.1 د عمومي طب په برخه کې د نویو ډیپارټمنټونو ایجاد</p>	<p>د نویو ډیپارټمنټونو ایجاد</p>	<p>5</p>
<ul style="list-style-type: none"> • د محصلینو د ظرفیت لوړونې کلنی اکشن پلان • د ظرفیت لوړونې برنامو د تطبیق طرز العمل • د محصلینو د مهارتونو او ظرفیت لوړونې برنامو اړتیا ارزونې پایلې • محصلینو ته د ERP په برخه کې ټریننگونه ورکول • محصلینو ته څیرنیز کانفرانسونو او ورکشاپونو د ايرول • محصلینو ته د مسلکي زده کړو په موخه ساحوي سفرونه برابرول • د محصلینو د علمي کانفرانسونو لپاره زمينه سازي کول 		<p>د محصلینو د مهارتونو او ظرفیتونو لوړاوی</p> <p>6.1 . د محصلینو د مهارتونو لوړاوی</p> <p>6.2 د محصلینو د ظرفیتونو لوړاوی</p>	<p>6</p>

<ul style="list-style-type: none"> • د محصلينو د ظرفيت لوړونې په موخه رقابتي سيالۍ په لاره اچول. • د كلينيكي او عملي زده كړو په موخه محصلين نورو اداراتو ته معرفي كول • محصلينو د تضمين كيفيت د معيارونو د پوهيدو په موخه رزنيز وركشاپ دايرول 			
<ul style="list-style-type: none"> • د پوهنځي د پروموشن پلان • د مالي پلانونو او بوديجو مؤثر تطبيق • د محصلينو عملي روزنې لپاره د انټرنشپونو لپاره زمينه برابرول • د غوره او باكفيته تدريس له لارې د خارج مرز څخه د محصلينو د راتبديلي كچه لوړول • د برحاله محصلينو غوښتنو ته توجه كول او د محصلينو د ترك تحصيل مخنيوي كول • په تدريسي روغتون كې د جلدي، عصبي جراحي، صدرې جراحي، اطفالو جراحي، ارتوپيدي او نورو هغو وارډونو ايجاد چې د محصلينو د ستاژ لپاره تري 	<p>7.1. د عوايدو زياتوالي</p> <p>7.2. د لگښتونو كنټرول</p>	<p>عوايد او مالي سرچينې</p>	<p>7</p>

<p>اړوندو برخو کې کار واخیستل شي او د یادو برخو مریضانو ته به مو په ښه شکل خدمات وړاندې کړي وي</p> <ul style="list-style-type: none"> • د عمومي طب پوهنځي اړوند په تدریسي روغتون کې د عصري طبي وسایلو زیاتول • د ملاتړو ادارو د همکاريو جلبولو په موخه تفاهم لیکونه لاسلیکول 			
<ul style="list-style-type: none"> • په پوهنځي کې د (ERP) سیستم په بشپړ ډول تطبیقول • نویو جذب شویو او برحاله محصلینو ته د برېښنايي زده کړو په اړه د ظرفیت لوړونې برنامې وړاندې کول • د عمومي طب پوهنځي د معالجوي طب ډیپارټمنټ استادانو ته د علمي څېړنو په برخه کې د معلوماتي ټکنالوژۍ څخه د گټه اخستنې اړوند روزنيزې برنامې وړاندې کول • اداري کار کوونکو ته د اداري چارو ترسره کولو په موخه د معلوماتي ټکنالوژي څخه د گټه اخستنې په موخه د ظرفیت لوړونې برنامې وړاندې کول 	<ul style="list-style-type: none"> • د (ERP) سستم بشپړ تطبیق • د ټکنالوژيکي وسایلو کارونه. 	<p>د معلوماتي ټکنالوژۍ څخه گټه اخیستنه</p>	<p>8</p>

<ul style="list-style-type: none"> • استادانو ته د کورس پالیسی ، انفرادي پلانونو او راپورونو د جوړښت په برخه کې د روزنيز ورکشاپونو جوړول • د څيړنو په برخه کې د استادانو ظرفيت لوړونه ترسره کول • د تضمين کیفیت د معيارونو د پوهاوي په برخه کې د ورکشاپونو دايروول • اداري مراسلاتو او تحريراتو اړوند روزنيز پروگرامونو دايروول • د پلان جوړونې په برخه کې د ټريننگونو ورکول • د راپور ليکنې په برخه کې ورکشاپ برابرول • د استادانو د ظرفيت لوړونې پلان جوړول • د اداري کارکوونکو د ظرفيت لوړونې پلان جوړول 	<p>9.1. د اکاډميکو کار کوونکو د ظرفيتونو لوړونه</p> <p>9.2. د اداري کار کوونکو د ظرفيتونو لوړونه</p>	<p>د اداري کار کوونکو او استادانو ظرفيت لوړونه</p>	9
<ul style="list-style-type: none"> • په ټولنه کې بې وزله ناروغانو ته د ستاژر محصلينو او استادانو په مرسته د صحي خدماتو کمپونه دايروول 	<p>10.1. د روغتيا په اړه د عامه پوهاوي زياتوالی</p> <p>10.2. د محصلينو او اداراتو سره همکاري</p>	<p>په ټولنه کې ونډه اخيسته</p>	10

<ul style="list-style-type: none"> • د ټولنيزو شبکو او سټوډيو له لارې د استادانو او محصلينو له لورې د ناروغيو د مخنيوي پيغامونو نشرول • د عمومي طب پوهنځي څو تنه بې وزله محصلينو ته د فيسونو د تخفيف په برخه کې اجرات کول • د روغتيايي ستونزو د کموالي په موخه څېړنې ترسره کول او نتيجه يې اړوندو مسؤلو ادارو سره د حل په موخه شريکول . • د تدريسي روغتون بې وزله ناروغانو ته د تخفيف په موخه ځانگړي دوامداره صحت کارونه ورکول • په ټولنه کې د وقايوي طب په برخه کې د عامه پوهاوي کچه لوړول. • ټولنې کې د مخدره توکو سره د مبارزې او چاپيريال ساتنې په برخه کې فعاليتونه ترسره کول . 			
--	--	--	--

لنډمهاله اهداف

د پنځه کلنو اهدافو څخه به پوهنځي کې په کلني ډول د ستراتيژيک پلان تطبيقي پلان لپاره اهداف او فعاليتونه ټاکي او په دوامدار ډول به يې تطبيقوي. د هر کال تطبيقي پلان له تطبيق څخه په ربعوار ډول نظارت ترسره کيږي او د تطبيقي پلان د تطبيق راپورونه به د پوهنځي علمي شورا ته وړاندې کيږي. د همدغو لنډ مهاله اهدافو او فعاليتونو دوامدار ترسراوی به د دې سبب شي چې پنځه کلونو وروسته پوهنځي هغه ستراتيژيک حالت ته ورسېږي چې په دې پلان کې يې د عيني معلوماتو پر بنسټ ځان لپاره ټاکلي دي. لنډ مهاله اهداف هغه اهداف دي چې ترلاسه کول يې په حد اکثر ۱۸ مياشتو کې ممکن وي. د پوهنځي لوی لنډمهاله اهداف په لاندې ډول دي:

1. برنامه يې اعتبار ترلاسه کول
2. د څيړنيزو فعاليتونو پراختيا او انکشاف
3. د درسي او کمکي کتابونو پوره کول او د کتابتون پراختيا
4. د محصلينو د ظرفيتونو لوړاوی
5. د استادانو او اداري کار کوونکو د ظرفيتونو لوړاوی
6. د تحصيلي نصاب اصلاح او مهالني کول
7. د محصلينو عملي کارونو کيفيت لوړاوی
8. د تضمين کيفيت د معيارونو بشپړ تطبيق

د عمل برنامه (عملياتي پلانونه) (۱۴۰۳-۱۴۰۷)

عمومي طب پوهنځي به د راتلونکو پنځو کلونو لپاره په لاندې توگه کلني اهدافو ترلاسه کولو لپاره کار کوي، د هر کال په هره ربعه کې به د ستراتيژيکو پلانونو له تطبيق څخه نظارت ترسره کيږي. د پنځو کلونو وړاندې د دوه نيمو کلونو بشپړتيا پر مهال به د ټول پلان د تطبيق کچه سلنه اندازه کيږي او د اړينو بهرنيو محيطي عواملو پر بنسټ به د پوهنځي هغه کلني اهداف مهالني کيږي چې تر دې دمه د پلان برخه نه دي او د راتلونکو پېښو او تغيراتو له کبله رامنځته کيږي. د پوهنځي د دې ستراتيژيک پلان د تطبيق لپاره د عمل برنامه په توگه د پنځو کلونو عملياتي پلانونه په لاندې توگه دي:

پنځه کلنه بودیجه

عمومي طب پوهنځي د راتلونکو پنځو کلونو لپاره د دې پلان د تطبيق په موخه لاندې ذکر شوې بودیجه ترتیب او تائید کړې ده. یاده بودیجه د پوهنځي رهبرۍ او علمي شورا لخوا تائید شوې ده. څرنگه چې د ستراتیژیک پلان په کلني فعالیتونو کې د بهرنیو عواملو له کبله تغیرات ممکن دي، په همدې توگه د بیرونیو عواملو له کبله په بودیجه کې هم تغیرات ممکن دي. دا تغیرات په کلني ډول د قانوني غوښتنو، سکتوري وضعیت او پوهنځي حالت ته په کتو واقع کیږي.

په پنځه کلنه بودیجه کې د پلان د تطبيق لپاره بشري، ټکنالوژیکي، فزیکي او مالي سرچینې په پام کې نیول شوي دي. د محصلینو شمېر، فیسونو، توکو او خدماتو کې د نرخونو لوړوالی (انفلاسیون) په پام کې نیول شوي دي. د ستراتیژیک پلان د تطبيق پنځه کلنه بودیجه په لاندې توگه ده:

کتنې	کلونه					ستراتیژیک هدف	گڼه
	1407	1406	1405	1404	1403		
	22000	52000	10000	212000	131000	د تحصیلي نصابونو تدوین، تجدید، تطبيق او څارنه	1
	550000	1030000	1630000	1550000	2530000	د معیاري تدریس لپاره د اسانتیاوو رامنځ ته کول، ساتنه او پراختیا	2
	265000	350000	328000	575000	245000	د علمي څېړنو او تألیفاتو پرمختیا او پراختیا	3
	185000	240000	190000	120000	180000	ملي، سیمه ایز او نړیوالو علمي فعالیتونو کې ونډه اخیستنه	4
	122000	165000	105000	45000	95000	د اداري او اکاډمیکو کار کوونکو ظرفیت لوړونه	5
	84000	170000	150000	85000	170000	د محصلینو د مهارتونو او ظرفیتونو لوړونه	6
	175000	100000	80000	170000	122000	د معلوماتي ټکنالوژۍ پراختیا او کارونه	7
	105000	310000	380000	680000	440000	د ټولني په پرمختگ کې ونډه اخیستنه	8
	80000	80000	80000	265000	150000	د عایداتو او مالي سرچینو مدیریت	9
				200000		د نویو ډیپارټمنټونو ایجاد	10
	1588000	2497000	2953000	3902000	4063000	کلنۍ جمله بودیجه	
	10.58%	16.64%	19.68%	26.008%	27.081%	د کلونو په تفکیک د بودیجې تخصیص	
	15003000					پنځه کلنه جمله بودیجه	

د ستراتیژیانو اجراء

عمومي طب پوهنځی د ستراتیژیانو د اجراء پر مهال لاندې درې عمده برخو ته شامل دی:

1. د ستراتیژیانو د اجراء لپاره زمينه سازي او د ملاتړي چاپيريال رامنځته کول
  - أ. د پوهنځي په جوړښت او ساختار کې تغيرات
  - ب. د مديريتې چارو او پروسيجرونو ښه والی او بهتروالی
  - ت. د مديريتې او رهبرۍ چارو په طرز کې ښه والی رامنځته کول
2. د پوهنځي د ستراتیژیانو علياتي کول او اجرائیوي کول
  - أ. د پنځو کلونو لپاره د فعاليتونو او کاري اهدافو تعين
  - ب. د پنځو کلونو لپاره د بودیجې او امکاناتو تخصیص
  - ت. د اهدافو ترلاسه کولو لپاره پنځه کلنه کاري نقشه جوړول
  - ث. د اهدافو او فعاليتونو تطبيق څخه دوامداره څارنه
3. د اړتيا په صورت کې د پالیسانو او طرزالعملونو تجدید نظر او تغيرول
  - أ. د چارو کیفیت ښه والي او لوړاوي په موخه د نویو پالیسانو، طرزالعملونو او پروسيجرونو تدوین او تطبيق
  - ب. د پوهنځي په تشکیل او اجرائیوي پروسو کې د تغيراتو له کبله د موجوده پالیسانو بیا کتنه او تجدید نظر

د ستراتیژیانو ارزونه

د پوهنځي د ټولو چارو ستراتیژیک مدیریت په درې عمده مرحلو کې ترسره کیږي:

1. د ستراتیژیک پلان د تدوین مرحله
2. د ستراتیژیک پلان د تطبيق مرحله
3. د ستراتیژیک پلان د ارزونې مرحله

په پورتنیو ټولو مرحلو کې د تطبيق مرحله ډېره پیچلې مرحله ده. د دې علت دا دی، چې د پلان له تائید وروسته په بهرني محیط کې ممکن داسې تغيرات رامنځته شي چې د پوهنځي پر داخلي محیط تأثیر لرونکي وي. د پوهنځي په داخلي محیط کې د کاري ټیم ټول غړي د ستراتیژیک پلان پر تطبيق مکلف کول، د اهدافو ترلاسه کولو لپاره اړینې سرچینې چمتو کول او په ټاکلو وختونو کې د ادارې اوږدمهاله اهداف ترلاسه کول ډېر دقت، قوي تعهد، مسلکي پوهې او کاري تجربې ته ډېره اړتیا لري. په همدې بنسټ، داسې یوه پروسه باید ترسره شي چې له مخې یې د پلان د تطبيق کچه معلومه شي. دا پروسه د ستراتیژیک پلان له تطبيق څخه د ارزونې پروسه ده.

د پوهنځي د ستراتيژيک پلان تطبيق به په لاندې درې مرحلو کې ارزول کېږي:

1. په کلني ډول د ستراتيژيک پلان د تطبيق ارزونه
2. دوه نيم کاله وروسته د ستراتيژيک پلان د تطبيق ارزونه
3. پنځه کاله وروسته د ستراتيژيک پلان د تطبيق ارزونه

په هر ځل ترسره شوې ارزونه کې په گوته شوې نيمگړتياوې به د پوهنځي د پلان او پاليسۍ فرعي کمېټې او همدا راز د پوهنځي علمي شورا غړو سره د رفع کولو په موخه شريکېږي.

د پوهنځي د ستراتيژيک پلان له تطبيق څخه به د پوهنځي د پلان او پاليسۍ فرعي کمېټه به د لاندې چک لسټ پر بنسټ په سمستروار ډول څارنه ترسره کوي او د اصلاحي اقداماتو په موخه به د ترسره شوې څارنې راپور د پوهنځي علمي شورا وړاندې کېږي:

گڼه	ستراتيژيک هدف	فعاليت	ترسروي کچه (%)	پايلې/تأثيرات	د نه ترسروي علتونه
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

دعمومي طب پوهنځي پورته ذکر شوی پنځه کلن (۱۴۰۷-۱۴۰۳) ستراتيژيک پلان د پلان او پالیسي فرعي کمېټې په (۱۵ / ۱ / ۱۴۰۳) نېټه جلسه کې د رایو په اکثریت تائید او د یادې کمېټې په (۱) گڼه پروتوکول کتاب کې ثبت دی.

د کمېټې د مسؤل لاسلیک

د کمېټې د منشي لاسلیک

د عمومي طب پوهنځي دا پنځه کلن (۱۴۰۷-۱۴۰۳) ستراتيژيک پلان د پوهنځي به (۲۲ / ۱ / ۱۴۰۳) نېټه علمي شورا کې د پوهنځي د رئیس لخوا وړاندې شو او د شورا د رایو په یووالي سره تائید او د شورا په (۱) گڼه پروتوکول کې ثبت دی.

د شورا د مشر لاسلیک

د شورا د منشي لاسلیک

عمومي طب پوهنځي دا پنځه کلن (۱۴۰۷-۱۴۰۳) ستراتيژيک پلان د مؤسسې به (۳۰ / ۲ / ۱۴۰۳) نېټه علمي شورا کې د پوهنځي د رئیس لخوا وړاندې شو او د شورا د رایو په یووالي سره تائید او د شورا په (۳) گڼه پروتوکول کې ثبت دی.

د شورا د مشر لاسلیک

د شورا د منشي لاسلیک